

Mysłowice, 28 października 2024 r.

Radny Rady Miasta Mysłowice

Marek Mięka

Regionalna Dyrekcja Lasów
Państwowych w Katowicach
ul. św. Huberta 43/45
40-543 Katowice

Ograniczenie gospodarowania lasów (produkcji drewna) w pobliżu aglomeracji miejskich jest istotne z kilku względów:

- lasy stanowią zielone płuca miast, co jest kluczowe dla poprawy jakości powietrza w silnie zurbanizowanych terenach, gdzie zanieczyszczenie jest często na wysokim poziomie. Drzewa wchłaniają dwutlenek węgla oraz szkodliwe zanieczyszczenia, co wspiera zdrowie mieszkańców, zmniejszając ryzyko chorób układu oddechowego i sercowo-naczyniowego.
- lasy wokół miast pełnią ważną funkcję rekreacyjną, oferując przestrzeń do odpoczynku i aktywności na świeżym powietrzu. Jest to niezwykle istotne dla samopoczucia ludzi, którzy w betonowej przestrzeni często nie mają dostępu do natury.
- lasy miejskie przeciwdziałają zjawisku miejskiej wyspy ciepła, pomagając w naturalnym chłodzeniu otoczenia. Poprawiają także retencję wody, ograniczając ryzyko podtopień podczas ulewnych deszczy, co w miastach o dużej powierzchni zabetonowanej jest szczególnie ważne.

Przygotowanie konkretnych propozycji uwzględniających zasady gospodarowania w lasach o wiodącej funkcji społecznej poprzez wyznaczenie szczegółowego zbioru z wylistowanymi wydzieleniami leśnymi na terenie miasta Mysłowice jest w tak krótkim czasie bardzo trudnym zadaniem. Z tego względu chciałbym jedynie wskazać kierunki, w których realnie powinna być zmodyfikowana gospodarka leśna. Rozumiem przez to w pierwszej kolejności zaadoptowanie ilości i rodzaju przetargów na rok 2025 do celów wskazanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, tj. obniżenia ilości pozyskiwanego surowca i sposobów w jaki się ono odbywa. Pozyskanie surowca powinno zostać proporcjonalnie zmniejszone w skali nadleśnictwa w oparciu o wyłączone z użytkowania powierzchnie. Będzie to stanowiło faktyczne wdrożenie

polecenia Ministerstwa Klimatu i Środowiska nr 2 do Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych ws. lasów społecznych, które mówi o wzmocnieniu ochrony lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Katowice. Co do pilnej konieczności podjęcia takich działań nie ma najmniejszej wątpliwości, ponieważ jako Rada Miasta Mysłowice już w roku 2021 widzieliśmy taką społeczną potrzebę i w związku z tym w drodze Uchwały Nr L/735/21 apelowaliśmy wtedy - niestety bezskutecznie - do Nadleśnictwa Katowice o zmianę sposobu prowadzenia gospodarki leśnej w lasach ochronnych położonych na terenie Miasta Mysłowice. W wielu aspektach podjęta uchwała odpowiada wariantom przewidzianym przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska w ramach zmodyfikowanej gospodarki leśnej ujętym w przekazanych Zespołowi wytycznych ustalonych w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach.

W związku z powyższym wnoszę o uwzględnienie następujących propozycji odnosząc je zarówno lokalnie, tzn. do obszaru Miasta Mysłowice, ale i z uwagi na specyfikę uwarunkowań przestrzennych miejsca w którym przyszło nam żyć, szerzej do lasów położonych na terenie 4 omawianych w pierwszym z etapów prac Nadleśnictw, tj. Nadleśnictwa Katowice, Nadleśnictwa Chrzanów, Nadleśnictwa Kobiór oraz Nadleśnictwa Siewierz.

1. WYŁĄCZENIA

W mojej ocenie wyłączenia z użytkowania powinny dotyczyć:

- a) wszystkich stref intensywnego użytkowania lasów według algorytmu identyfikującego powierzchnie, które spełniają jednocześnie kryterium S2 (lasy intensywnie użytkowane rekreacyjnie) i nakładają na siebie jednocześnie kryterium S4 (lasy wokół dużych ośrodków miejskich = lasy ochronne wokół miast) i S6 (usługi ekosystemowe dla lokalnej społeczności). Należy bowiem uznać, że niezależnie od granic administracyjnych kompleksy leśne położone wokół silnie zaludnionych miast śląskich mogą w pełni urzeczywistnić funkcję rekreacyjną jedynie wtedy, gdy równocześnie świadczą szeroki wachlarz usług ekosystemowych, tzn. równolegle zapewniają barierę przed hałasem i zanieczyszczeniem powietrza, gwarantują mikroklimat (w szczególności w trakcie coraz częstszych dni upalnych) oraz estetykę krajobrazu. Wybór dotyczący decyzji uprawiania danej formy rekreacji (spacerowanie, bieganie, nordic walking, rower itd.) na terenach leśnych jest ściśle związany z zaspakajaniem ww. potrzeb społecznych. Z kolei te mogą świadczyć tylko zwarte, dojrzałe drzewostany, których powierzchnia minimalna daje rękojmię świadczenia takich usług. W szczególności rekomendowane jest całkowite wyłączenie z użytkowania tych fragmentów lasów, które stanowią „otuliny” miast spełniając faktyczne funkcje ochronne dla nich (oddziały o

dominującej funkcji ochronnej miast).

- b) cenne starodrzewy (drzewostany rębne i przesłorębne na właściwym siedlisku), resztek których zachowanie jest naszym wspólną powinnością wynikającą z wielu przepisów powszechnie obowiązującego prawa (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, ustawa o lasach, ustawa o ochronie środowiska, ustawa o ochronie przyrody itd.), przyszłych oczekiwań Unii Europejskiej wobec naszego kraju w ramach odbudowy zasobów naturalnych, a przede wszystkim realizacją ekologicznej sprawiedliwości międzypokoleniowej. Nasze prawo do korzystania z obecnych zasobów naturalnych kończy się tam, gdzie przebiega linia gwarancji bezpieczeństwa ekologicznego naszych dzieci i wnuków. Jedynie zdywersyfikowane podejście leśników do kwestii zagospodarowywania każdego m² lasów może stanowić źródło minimalizacji ryzyka wobec niepewności, jaką niesie nam przyszłość i coraz bardziej widoczne negatywne konsekwencje zmieniającego się klimatu. Tereny te spełniają kryterium S1, nie tylko w odniesieniu do wartości historycznej tworzącej – z uwagi na ich wiek – trzon idei Leśnego Pasa Ochronnego GOP, ale zwłaszcza jako „sieci drzewostanów z fizjonomią lasów o naturalnym wyglądzie”, czyli tych które zgodnie z badaniami Marka Giergicznego są najbardziej preferowanymi przez społeczeństwo lasami.
- c) siedliska naturalne
- d) strefy buforowe wzdłuż rzek, cieków, źródeł o szerokości co najmniej 100m
- e) geostanowiska i lokalne obiekty historyczne będące spuścizną kultury, np. pozostałości po powierzchniowym pozyskiwaniu węgla, warpie, miejsca martyrologii czy też pochówku.

Powyższe wyłączenia nie są równoznaczne z zakazem wycinki (i przycinki). W przypadku drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi korzystających ze szlaków i dróg leśnych, tj. drzewa wiszące, zawieszane, pęknięte równocześnie pochylone w kierunku szlaków czy też z obumarłymi zwisającymi konarami nad drogami leśnymi i szlakami wymagają zabiegów pielęgnacyjnych, a w razie potrzeby obalenia i pozostawienia na miejscu. Pożądane jest także wykonanie odnośnej analizy finansowo-gospodarczej.

2. OGRANICZENIA

Wychodząc z założenia, że obecne oczekiwania społeczne w dalszym ciągu odzwierciedlają treści zawarte w ww. uchwale i bynajmniej nie straciły na aktualności wnoszę o jednoczesne uwzględnienie na terenach nieobjętych wyłączeniami:

- a) zmniejszenia użytkowania rębnego o 50%
- b) uwzględnienie wieków rębności określonych w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Katowice na lata 2010-2019
- c) zastosowania rębni V (przerębowej)

3. MODYFIKACJE

Poprzez modyfikację rozumiem zmianę w podejściu do sposobu wykonywania prac z zakresu gospodarki leśnej, w szczególności:

- a) zaniechanie w pierwszej kolejności mechanicznego odnowienia gleby i stosowania rabatowałków, które w skali mikro w sposób trwały i nieodwracalny przekształcają rzeźbę terenów leśnych (także w związku z art. 101 ustawy o ochronie środowiska). Skutkiem tego jest powierzchnia, która nie zmieniała wprawdzie swojego przeznaczenia ewidencyjnego, jednakże w sposób zasadniczy utrudnia możliwość użytkowania (chodzenie, spacerowanie) jej jako lasu o wiodącej funkcji społecznej. Zagrożenie płynie również dla zarządzającego z tytułu ewentualnej odpowiedzialności za szkody związane ze stwarzaniem istotnych barier w możliwości poruszania się po terenie leśnym objętym ww. sposobem przygotowania gleby. Charakteryzuje się on regularnymi odchyleniami od poziomu wynoszącymi kilkadziesiąt centymetrów, w ekstremalnych przypadkach mogącym skutkować nawet urazami ciała.
- b) odstąpienie od cięć zupełnych zgodnie z poleceniem Ministerstwa Klimatu i Środowiska
- c) preferowanie i promowanie naturalnego odnowienia lasu
- d) stosowanie repelentów zamiast grodzenia

Mając na uwadze dobro mieszkańców Miasta Mysłowice, których reprezentuję w Radzie Miasta Mysłowice, wnoszę jak powyżej.

Radny Rady Miasta Mysłowice

Marek Mikuła